

Conferința privind Viitorul Europei

PROCES-VERBAL SUMAR

Grupul de lucru privind democrația europeană, prezidat de Manfred Weber, Parlamentul European

25 martie 2022, 9.00-11.30 și 14.00-16.00

1. Observații introductive ale președintelui

Reuniunea a avut loc în format hibrid și a fost transmisă în direct pe internet (înregistrarea este disponibilă [aici](#) și [aici](#)). Președintele le-a mulțumit membrilor pentru numeroasele contribuții la documentul neoficial, în urma acordului din ultima reuniune, și și-a exprimat speranța că noul proiect care prezintă contribuțiile diverșilor participanți într-o manieră clară va spori transparența. El a menționat că a avut ocazia de a se întâlni cu cei doi purtători de cuvânt ai reprezentanților grupurilor de dezbatere a cetățenilor mai devreme în cursul dimineții, pentru a evalua procedura de urmat în ziua respectivă. Totodată, el s-a arătat încrezător că până la sfârșitul zilei ar putea exista un acord cu privire la unele elemente ale proiectului. În ceea ce privește procedura, el a observat că grupul de lucru privind democrația europeană a avansat cu structura propusă, în mod similar cu majoritatea celorlalte grupuri de lucru, pe baza recomandărilor cetățenilor și a altor surse de participare a cetățenilor, într-o structură de tip bullet-point. El a reiterat că este important ca documentul neoficial să reflecte recomandările tuturor cetățenilor și a solicitat cetățenilor să se asigure de acest lucru. El a subliniat că a fost pregătită o altă versiune a documentului neoficial, care includea recomandările cetățenilor cuvânt cu cuvânt, însă a avertizat că documentul va deveni foarte lung dacă va fi inclus întregul text al tuturor recomandărilor. Prin urmare, el a solicitat reprezentanților cetățenilor să se asigure că ideile lor principale se reflectă în document, chiar și într-o versiune prescurtată. El a menționat că au avut loc discuții și a subliniat că, de la început, mulți membri ai grupului de lucru au împărtășit opinia potrivit căreia fiecare membru are dreptul de a dezvolta și de a îmbogăți în continuare ideile cetățenilor.

2. Discuțiile

2.1. Sesiunea de dimineață

La începutul discuției, reprezentanții cetățenilor și-au exprimat dezamăgirea generală cu privire la metodele de lucru folosite în cadrul grupului de lucru și au fost de părere că documentul neoficial revizuit nu a reflectat suficient recomandările cetățenilor. În opinia lor, unele recomandări lipseau în totalitate, iar în cazul altora, textul nu reflecta pe deplin ideile cetățenilor, cu toate că reprezentanții cetățenilor puteau accepta să își scurteze recomandările. În plus, ei au remarcat că o mare parte a documentului nu părea să se refere la toate recomandările cetățenilor și au sugerat ca, în cazul proiectelor de propuneri, să se folosească pe viitor un format similar cu cel utilizat în cadrul altor grupuri de lucru. Ei au considerat că rolul celorlalți participanți la grupul de lucru era doar de a dezvolta ideile cetățenilor și de a le face operaționale.

Unii membri și-au exprimat sprijinul pentru opiniile cetățenilor. Aceștia au amintit că cetățeni selecționați în mod aleatoriu ar trebui să reprezinte nucleul procesului și că nu ar trebui exclusă niciuna dintre recomandările lor. Un membru a subliniat că grupul ar trebui să pună accentul pe transformarea acestor recomandări în propuneri, utilizând cadrul elaborat de Secretariatul comun. Alți membri au fost de acord cu metodologia documentului neoficial și au insistat asupra importanței includerii altor idei care să vină în completarea recomandărilor cetățenilor, precum și a tuturor celorlalte surse de participare a cetățenilor în procesul conferinței respective. A avut loc o discuție cu privire la posibila

Conferința privind Viitorul Europei

contribuție a celorlalți membri ai grupului de lucru, unii sugerând că ideile exprimate de alți membri în cadrul grupului de lucru ar putea fi legate de recomandările cetățenilor, inclusiv de cele prezentate de societatea civilă și de partenerii sociali. Membrii au solicitat, de asemenea, clarificări cu privire la pașii următori, inclusiv referitor la modul în care se poate ajunge la un consens în privința proiectelor de propuneri.

Președintele a încheiat această sesiune subliniind importanța fundamentării documentului pe contribuțiile cetățenilor și le-a solicitat reprezentanților acestora să propună noi formulări acolo unde opiniile lor nu fuseseră luate în considerare suficient. El a precizat că susține pe deplin recomandările cetățenilor, fie că provin de la grupurile de dezbateri ale cetățenilor europeni, de la grupurile de dezbateri naționale ale cetățenilor, de pe platforma digitală multilingvă, toate fiind pe picior de egalitate, în conformitate cu regulile conferinței, și că a încercat pe cât posibil să le respecte în document, explicând, în același timp, că o provocare a fost faptul că echipei sale nu i s-a permis să interacționeze direct cu cetățenii. El a mai subliniat că evenimentul „Tineretul european” nu ar trebui uitat. El s-a angajat să accepte orice propunere de reformulare care va fi făcută de cetățeni și îi invită pe participanți să își prezinte sugestiile concrete cu privire la modul de îmbunătățire a textului și să propună cea mai adecvată structură. Președintele a adresat apoi cetățenilor o întrebare-cheie, și anume dacă ar trebui să fie posibil ca alți participanți decât reprezentanții cetățenilor să își poată prezenta la rândul lor ideile.

După o pauză de 10 minute acordată ca cetățenii să poată discuta între ei, purtătorul de cuvânt al cetățenilor i-a informat pe ceilalți membri că cetățenii ar fi dorit să lucreze la un alt document și că ar fi fost recunoscători dacă alți membri ai grupului de lucru ar fi putut să se bazeze pe recomandările lor, pentru a le extinde și îmbunătăți. Președintele a fost încântat de această înțelegere comună și a invitat reprezentanții cetățenilor să lucreze la un nou document care să fie prezentat după-amiază și în conformitate cu dorințele cetățenilor. El a menționat, totodată, că toate recomandările din partea membrilor vor fi binevenite, cu condiția ca acestea să se bazeze pe recomandările cetățenilor și să urmărească îmbunătățirea acestora și transformarea lor în concluzii concrete.

2.2. Sesiunea de după-amiază

Sesiunea a început pornind de la un nou document bazat pe dorințele cetățenilor și prezentat spre dezbateri. Membrii au adresat întrebări cu privire la modul în care se puteau exprima opinii divergente și opoziția față de anumite idei, precum și cu privire la dreptul de a propune amendamente. Apoi, discuția a abordat fondul primelor trei proiecte de propuneri, ce conțineau fiecare câte un obiectiv și măsuri concrete pentru realizarea acestora.

Obiectivul 1: *„Sporirea gradului de participare a cetățenilor și de implicare a tinerilor în procesele democratice de la nivelul Uniunii Europene, pentru a le oferi europenilor o «experiență civică deplină» și a se asigura că vocea lor este auzită și în perioadele dintre alegeri și că participarea lor este eficace”.*

Referitor la acest obiectiv, membrii au solicitat cetățenilor să clarifice semnificația sintagmei „cazuri excepționale” în contextul recurgerii la referendumuri la nivelul UE și la ce „instrumente existente” ale democrației participative s-au referit. În cazul primei sintagme, cetățenii au vizat chestiuni precum necesitatea unei modificări a tratatului sau a unei armate europene sau unele probleme de politică, cum ar fi dacă energia nucleară sau gazele ar trebui considerate ecologice. Unii membri au menționat că nu pot sprijini ideea de referendumuri europene. Un membru a menționat posibilitatea de a urma modelul elvețian, de exemplu, să fie necesar ca 2/3 din statele membre să voteze pentru. S-a subliniat

Conferința privind Viitorul Europei

că este important să se utilizeze instrumente online și să se specifice cine ar putea declanșa referendumurile la nivelul UE. S-a constatat că introducerea unor referendumuri la nivelul UE ar necesita, precum și în cazul altor idei ale cetățenilor, modificarea tratatului și s-a propus ca acest lucru să fie menționat în mod explicit în text. Alți membri au sugerat consolidarea formulării privind legăturile cu societatea civilă organizată, care are deja un rol oficial în procesul decizional european și acționează ca o punte între instituțiile UE și cetățeni.

În ceea ce privește adunările cetățenilor, una din idei a propus corelarea acestora cu discursul privind starea Uniunii, pentru a le pune în valoare și a le conferi vizibilitate. S-a subliniat necesitatea asigurării caracterului incluziv al selecției participanților, precum și posibilitatea organizării unor conferințe tematice și a consultării cu societatea civilă și cu partenerii sociali. Cetățenii au reamintit că recomandarea inițială a Grupului de dezbatere al cetățenilor la nivel european era mai ambițioasă. Aceștia au subliniat importanța existenței unei legislații a UE privind adunările cetățenilor și a unei obligații a instituțiilor UE de a justifica din ce motive nu întreprind acțiuni ulterioare, menționând, de asemenea, posibilitatea unor căi de atac judiciare. Totodată, ei au evidențiat că, în această etapă, conferința ar trebui să vizeze colectarea tuturor ideilor pentru „o Europă mai bună”; contemplarea punerii în aplicare ar trebui să constituie a doua etapă. Referitor la alte puncte, membrii au solicitat să se clarifice faptul că inteligența artificială în acest context ar trebui utilizată numai pentru a reduce barierele lingvistice și a include în propuneri ideea de a testa în rândul tinerilor legislația europeană și de a oferi sprijin structural organizațiilor societății civile. Un membru a subliniat rolul politicianilor de la nivel local, regional și național, acesta fiind însemnat pentru reducerea decalajului față de UE și a considerat că este important să se țină seama în mod egal de toți membrii grupului de lucru.

Obiectivul 2: „Asigurarea unei mai bune înțelegeri a rolului și funcționării Uniunii Europene și a unei mai mari accesibilități a acesteia și construirea unei identități europene comune”

În ceea ce privește acest obiectiv, membrii au salutat punctele privind educația civică referitoare la UE și soluțiile propuse pentru combaterea decalajelor de informații și cunoștințe dintre cetățeni. Ideea unei aplicații a fost lăudată de unii membri, precum și crearea unei rețele de Case ale Istoriei Europene în toate statele membre. Membrii au menționat, totodată, importanța predării istoriei europene și a prețuirii diversității culturale și lingvistice a UE. S-a subliniat ideea introducerii unei sărbători legale la nivelul UE cu ocazia „Zilei Europei”, propunându-se garantarea acesteia pentru toți lucrătorii din UE și organizarea, în jurul acestei date, a unei săptămâni europene împreună cu toate parlamentele naționale din întreaga UE. Alți membri au insistat asupra unor teme precum votul electronic, transparența și simplitatea în procesul decizional, dialogul social și implicarea societății civile organizate și a partenerilor sociali în consolidarea democrației la locul de muncă.

Obiectivul 3: „Consolidarea democrației europene prin întărirea pilonilor pe care se sprijină aceasta, prin stimularea participării la alegerile pentru Parlamentul European, încurajarea dezbaterii transnaționale pe teme europene și asigurarea unei legături puternice între cetățeni și reprezentanții lor aleși”

Referitor la acest obiectiv, membrii consideră că este important ca cetățenii să înțeleagă cine este responsabil și cum se iau deciziile în UE. S-a făcut trimitere la raportul Parlamentului European privind legislația electorală și listele transnaționale și la necesitatea de a asigura alegeri corecte și libere în Europa. Potrivit unor membri, listele transnaționale ar oferi cetățenilor mijloace de acțiune și ar contribui la crearea unui spațiu civic european mai extins, care să includă discuții privind direcția politică adoptată de Europa, apropiind totodată partidele politice europene de alegători. Alți membri

Conferința privind Viitorul Europei

au subliniat că nu pot sprijini listele transnaționale și au avertizat în legătură cu mărirea distanței dintre cetățeni și deputații în Parlamentul European și cu crearea unui dezechilibru între statele membre. De asemenea, s-a evidențiat faptul că un grup național nu a sprijinit ideea. Discuția a abordat, de asemenea, posibilul sistem de candidați cap de listă, legat de listele transnaționale. Un membru a susținut că acesta ar trebui să fie rezultatul unui proces politic mai degrabă decât să fie prevăzut de lege și a propus ca mecanismul actual să fie inversat – președintele Comisiei ar trebui să fie selectat și propus de Parlamentul European, iar Consiliul European ar putea apoi să accepte sau să refuze candidatul. A fost menționată, de asemenea, posibilitatea ca Parlamentul European să obțină dreptul de inițiativă legislativă și drepturi de anchetă consolidate. Membrii au menționat, de asemenea, importanța statului de drept, prezentând sugestii conform cărora condiționalitatea bugetară ar trebui să se aplice în cazul tuturor încălcărilor statului de drept, dreptul de veto ar trebui eliminat, iar monitorizarea ar trebui să vizeze o sferă mai largă, inclusiv o evaluare a spațiului civic și a libertății de întrunire. Printre alte aspecte menționate s-au numărat consolidarea rolului Parlamentului European, de exemplu prin acordarea dreptului de inițiativă, sporirea drepturilor de anchetă, acordarea de competențe egale cu cele ale Consiliului în ceea ce privește datoria și impozitarea, precum și reducerea vârstei de vot la 16 ani, constatând că acest ultim aspect nu a fost aprobat de grupul de dezbateri al cetățenilor europeni.

3. Cuvântul de încheiere al președintelui

Președintele a încheiat salutând acordul privind procesul de lucru, precum și faptul că majoritatea intervențiilor pe fond au fost favorabile proiectelor de propuneri aflate în dezbateri. În continuare, el a stabilit un calendar provizoriu pentru următoarele etape, cu scopul de a încheia discuția grupului de lucru în următoarea sesiune plenară. Pentru aceasta, el i-a invitat pe toți membrii să își prezinte contribuțiile la documentul neoficial. O nouă versiune a proiectului, care să includă și ideile prezentate de alți membri ai grupului de lucru, urma să fie apoi discutată în cadrul sesiunii din aprilie I. Președintele i-a invitat pe cetățeni să examineze atent documentul neoficial și pe toți cei implicați să își exprime în mod activ și deschis eventuala opoziție față de anumite aspecte specifice ale proiectelor de propuneri, întrucât aceasta ar putea contribui la obținerea unui consens.

Conferința privind **Viitorul Europei**

ANEXA I. Ordinea de zi a reuniunii din 25 martie 2022

ORDINEA DE ZI A CELEI DE A CELEI DE-A ȘASEA REUNIUNI A GRUPULUI DE LUCRU PRIVIND DEMOCRAȚIA EUROPEANĂ

Vineri, 25 martie 2022, 9.00-11.30 și 14.00-16.00
(Sala S2.1 – în format hibrid)

1. Deschiderea reuniunii de către președinte
2. Intervenția purtătorului de cuvânt al grupurilor de dezbateri ale cetățenilor
3. Prezentarea și discutarea noului proiect de document neoficial, în conformitate cu anexa, în vederea prezentării în plen la 26 martie a stadiului grupului de lucru
4. Închiderea reuniunii de către președinte

Anexă:

- Document neoficial

Conferința privind Viitorul Europei

ANEXA II. Lista membrilor Grupului de lucru privind democrația europeană

Președinte: **Manfred WEBER (Parlamentul European)**

Titlu	Prenume	Nume	Apartenență
Dna	Chiara	ALICANDRO	Grupuri de dezbateri ale cetățenilor la nivel european
DI	Borislav	ANTONOV	Parlamente naționale
DI	Michalakis	ASIMAKIS	Grupuri de dezbateri ale cetățenilor la nivel european
DI	Zoltán	BALCZÓ	Parlamente naționale
Dna	Olga	BAUM	Grupuri de dezbateri ale cetățenilor la nivel european
DI	Matouš	BĚLOHLÁVEK	Grupuri de dezbateri ale cetățenilor la nivel european
DI	Brando	BENIFEI	Parlamentul European
Dna	Mara	BIZZOTTO	Parlamentul European
DI	Damian	BOESELAGER	Parlamentul European
DI	Ioannis	BOURNOUS	Parlamente naționale
DI	Nicolai	BOYSEN	Grupuri/evenimente de dezbateri ale cetățenilor la nivel național
Dna	Martina	BRAMBILLA	Grupuri de dezbateri ale cetățenilor la nivel european
DI	Gari	CAPPELLI	Parlamente naționale
DI	Janez	CIGLER KRALJ	Consiliu
DI	Vasco	CORDEIRO	Comitetul Regiunilor
Dna	Annemieke	DE CLERCK	Grupuri de dezbateri ale cetățenilor la nivel european
DI	Bruno	DIAS	Parlamente naționale
Dna	Aleksandra	DULKIEWICZ	Reprezentant local/regional
DI	Pascal	DURAND	Parlamentul European
Dna	Anna	ECHTERHOFF	Societatea civilă
DI	Sandro	GOZI	Parlamentul European
Dna	Eva Kjer	HANSEN	Parlamente naționale
DI	Pablo	HISPÁN	Parlamente naționale
Dna	Pat	Kelly	Consiliu
Dna	Antonia	KIEPER	Grupuri de dezbateri ale cetățenilor la nivel european
DI	Wepke	KINGMA	Consiliu
DI	Tomáš	KOZÁK	Consiliu
DI	Zdzisław	KRASNODEBSKI	Parlamentul European
DI	Reinhold	LOPATKA	Parlamente naționale
Dna	Esther	LYNCH	Parteneri sociali
DI	Evangelos	MEIMARAKIS	Parlamentul European

Conferința privind Viitorul Europei

DI	Aleksandar	MILISOV	Grupuri de dezbateri ale cetățenilor la nivel european
Dna	Radvilė	MORKUNAITĖ- MIKULĖNIENĖ	Parlamente naționale
DI	Arnaud	NGATCHA	Reprezentant local/regional
Dna	Dorien	NIJS	Grupuri/evenimente de dezbateri ale cetățenilor la nivel național
DI	Jorge Luis	PAZOS LOPEZ	Grupuri de dezbateri ale cetățenilor la nivel european
DI	Anti	POOLAMETS	Parlamente naționale
DI	Arnoldas	PRANCKEVIČIUS	Consiliu
DI	Paulo	RANGEL	Parlamentul European
Dna	Ariane	ROBERT	Comitetul Economic și Social European
DI	Hans	ROTHENBERG	Parlamente naționale
DI	Domènec Miquel	RUIZ DEVESA	Parlamentul European
DI	Axel	SCHÄFER	Parlamente naționale
DI	Kaspar	SCHULTZ	Grupuri/evenimente de dezbateri ale cetățenilor la nivel național
DI	Pedro	SILVA PEREIRA	Parlamentul European
DI	Sven	SIMON	Parlamentul European
Dna	Lucie	STUDNICNA	Comitetul Economic și Social European
Dna	Dubravka	SUICA	Comisia Europeană
Dna	Wiktorja	TYSZKA ULEZALKA	Grupuri de dezbateri ale cetățenilor la nivel european
DI	Apostolos	TZITZIKOSTAS	Comitetul Regiunilor
DI	Bastiaan	VAN APELDOORN	Parlamente naționale
DI	Andris	VĪTOLS	Consiliu